

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr. 2

Vår/Sommer 2017

49. årg.

17. MAI-FEIRING PÅ ØYA

Det var nok flere øyboere som rynket på nesen da vi sto opp 17.mai og ikke kunne se bort til naboen en gang. Men den tykke tåka som lå over øya ga seg etter hvert, og vi fikk en kjempefin dag! Toget hadde god oppslutning, med Ole Henrik Dyrstad i teten som fanebærer. Etter toget ble det lagt ned blomsterkrans, og det var tid for den årlige 17.mai-talen. Norunn Hågan Walvick holdt en flott tale, før gudstjeneste på kapellet. Skjernøy Vel stelte så i stand både grilling, kafé og aktiviteter på Grendehuset. Det var overflod av gode kaker fra snille kakebakere rundt på øya, is og pølser. På ettermiddagen var det tradisjonen tro klart for fiskesuppe på kapellet. Det ble også vist filmsnutt fra NRKs sommerbåt Mandal-Grimstad. Takk til alle som bidro til en kjempeflott 17.mai-feiring for store og små!

Tale 17. mai 2017 – Skjernøy

Av Norunn Hågan Walvick

Kjære Skjernøyfolk!

Gratulerer med dagen!

17. mai er dagen for å være stolte av kongeriket Norge.

Stolte over fjell og fjord, hav, dal og vidder. Stolt over den storflotte naturen som igjen er på vei til å springe ut over det ganske land.

Stolte av folket som feirer med tog, sang og musikk over hele landet.

Stolte av kongefamilien som står og hilser til sitt folk fra slottsbalkongen i Oslo.

Stolte av flagget som vaier i rødt, hvitt og blått. Stolte av alle barna som går i tog.

Stolte av syke og eldre som i dag har stablet seg på beina for å feire den norske grunnloven - hver på sin måte.

Stolte av nasjonalsangen. Det gjør noe med oss langt inne i sjelen å se det norske flagget vaier i vinden, og høre ”Ja, vi elsker dette landet”.

Ja, for vi elsker virkelig dette landet. Ennå så kaldt og surt det kan være. Selv på 17. mai!

Og, vi er **stolte** av Skjernøy - vår øy ute i havgapet - stolte over å være den ”sørligste ø du kan finne”. Stolt av landets sørligste 17. mai-tog.

Stolte av et lokalsamfunn som sammen bygger et trygt nærmiljø der alle kan være delaktige.

Vi er **stolte** av menn og kvinner som har vært eller er ute i aktiv tjeneste for folk og land. Vi har Skjernøyfolk som er og har tjenestegjort i fredsbevarende styrker, i Heimevern og Sanitet. **Stolte er vi av dere alle!**

Stolt er jeg, når jeg underviser nyankomne flyktninger fra Syria og Eritrea om det norske samfunnet. Flyktninger som har vært i Norge i 4, 8 eller 12 måneder.

Jeg er jeg stolt av å vise frem norsk kultur, norsk natur og norske tradisjoner. **Stolte** av å fortelle om et land som har hatt fred i 72 år.

Stolt kan jeg fortelle om den norske grunnloven, om demokratiet og rettstaten. **Jeg er stolt** når jeg kan fortelle at det norske folk går i barnetog når vi feirer vår nasjonaldag.

Noen av dem feirer i dag sin første 17. mai i gatene i Kristiansand – i kongeriket Norge. Og, jeg kan love dere, de har øvd på å rope hipp, hipp, hipp hurra!

Også, er vi takknemlige! Takknemlige for å få kjenne på friheten - hver dag. Takknemlige for de som har kjempet for vår frihet. Takknemlige for dem som **i dag** fortsatt kjemper for vår frihet.

Takknemlige er vi til vår Gud for Hans beskyttelse og vern. Måtte Han beskytte vårt folk og land i all fremtid!

Stolte og takknemlige hedrer og minnes vi dag **Trygve Kristensen som falt** på Odderøya 9. april 1940, og **Norvald Jenssen** som omkom i krigsforlis 21. desember 1941 på vei fra Gibraltar til Skottland.

Og, på denne dagen ønsker jeg at vi også hedrer og minner mangeårig krigsseiler **Håkon Karlsen** som døde tidligere i mai, for hans innsats for landet, krigsseilernes historie og det aktive livet blant oss på Skjernøy.

Vi ærer dem med ett minutts stillhet, i stolthet, takknemlighet og fred!

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK

UTE OG HJEMME -

I redaksjonen:

Evert Knutsen mob: 416 68 949
Janne Knutsen mob: 915 49 971
Rita Dyrstad mob: 415 56 866
Siren Salthaug mob: 954 45 745
Eivind Syvbertsen mob: 913 66 994
Geir Larsen mob: 928 10 207
Mariell C. Birkemo mob: 994 14 944

E-postadresser:

Evert: evert@hotproducts.no
Janne: knutsen.juvik@online.no
Rita: post@rvvingenfyv.no
Siren: siren.salthaug@gmail.com
Eivind: Eivind.Syvbertsen@egeland.no
Geir: geir.larsen@vaf.no
Mariell: mmcbirkemo@gmail.com

Bankgirokonto: 7877.06.62604

Internettadressen til Skjernøyposten er:

www.skjernovposten.no

E-postadresse: skjernovposten@gmail.com

Adresseforandringer meldes til
Evert Knutsen, Skjernøyveien 254,
4516 Mandal

Kontakt USA:

Morgan Hansen
Box 549, Annandale N.J.
08801 USA
Cell phone: 980-693-7626
Mail: nrmorganh@hotmail.com

Abonnementpris pr. år kr 150,- USA \$20

Fiskenytt

Det er ikke de store nyheter å berette om fra fiskerifronten. De få yrkesfiskerne som fisker i nærområdet klager over lite fisk, det er for øvrig ikke så uvanlig på denne tid. Og mange hobbyfiskere er vel ikke kommet skikkelig i gang, men de som har prøvd seg den aller siste tiden, melder om en del brukbar lyr på "kjølp" og dorg.

Makrellen har for lengst ankommet, og de som fisker med garn har fått gode fangster helt inne på buktene, stor fin makrell. Første fangst vi fikk melding om var 25.4. Makrellen er full av rødkam/rødåte og har til nå vært lite bitevillig på dorg. I midten av mai

var det mange stim å se, helt inne i Nordfjorden. Det er også bra med sild for de få som fisker etter denne, stor fin sild.

Det er allerede en masse krabber å få i teinene, 20 til 30 i en teine er ikke uvanlig, men kun en del av de minste er av brukbar kvalitet. Undertegnede fisker krabber som blir frosset til agn i leppefisket som starter i midten av juli. Til agn er ikke kvaliteten så nøye. Teinene kan trekkes og settes stort sett på samme sted gang etter gang, og fangsten

er nokså lik hver gang, så det må være utømmelige mengder. Krabbene går helt grunt, så det er bare de som har anledning til å fiske på grunnere vann enn 25 meter som fisker nå. Vannet må bli atskillig varmere før krabben "søkker" seg, og da er som regel kvaliteten bedre.

Men med de mengder som finnes nå er det tvilsomt at det er mat nok til alle.

Ålefisket ser ut til å komme så smått i gang igjen etter syv år med forbud. I fjor ble det startet et lite prøvofiske med noen få fiskere, og dette vil bli noe utvidet i år, slik at registrerte yrkesfiskere kan søke om å delta i årets prøvofiske, hvor et begrenset antall kan fiske inntil 1500 kg hver. Havforskningsinstituttet i Flødevigen kontrollerer fisket nøye, og deltar med egne inspektører fra tid til annen hos den enkelte fisker.

Rekefiskerne får fremdeles gode fangster.

Snart er det tid for årets laksefiske.

Vi ønsker alle et godt sommerfiske med mange fine fiske-turer og god fangst.

Evert Knutsen

Årsmøte Skjernøy Historielag 21.03.2017.

Leder Gerd Jacobsen ønsket velkommen og leste opp årsmeldingen, som ble godkjent uten merknader. Hun orienterte deretter om Skjernøybok-prosjektet som er godt i gang, og planlagt ferdig i desember 2018. Videre om boreprøvene for fastsetting av alder på de eldste bygningene på øya, svar på boreprøvene er kommet, og vil bli presentert på en temakveld til høsten.

Nye informasjonstavler står i garasjen til Eva og Per Tønnes på Berge, og man vil sette pris på om flere av disse blir hentet og satt opp på sine respektive plasser. På Høgevarden venter styret på å få en løsning for å få opp toalettet, det gjenstår fortsatt noe rydding og brenning. Styret har luftet muligheten for et samarbeid med Skjernøy Vel for å få bygget et lager, der den gamle utedoen står ved skolen på Farestad.

Historielaget ønsket å endre sammensetningen i styret til fem medlemmer og to varamedlemmer. Alle velges for to år, forslaget ble godkjent.

Kasserer Terje Jørgensen leste opp regnskapet, som viste en beholdning på kr 131 957. Årsmøtet godkjente regnskapet.

Det nye styret består av:

Gerd Jacobsen, Sigurd Aalvik, Arild Jenssen, Arnt Otto Aanensen, Tom Inge Dyrstad, varamedlemmer Terje Jørgensen og Jorund Lønn.

Herbjørn Pedersen gikk ut av styret, og ble takket med blomster. Det samme ble Åse Karin Aanensen for alt det gode bakverket på alle arrangementer.

Etter årsmøtet fortalte Nils Reidar Christensen om flyplassen på Vestnes. Han hadde med seg mange bilder som ble vist på storskjerm. Det var meget interessant. Tusen takk til Nils Reidar.

Referent: Jorund Lønn

Referatet er noe forkortet.

Historielagets bokprosjekt

Som de fleste av Skjernøypostens lesere kjenner til er det en gruppe som er tilknyttet Skjernøy Historielag som holder på med å skrive en bok om Skjernøy. Boken tar for seg årene fra 1920 og fram til i dag. Vi er godt i gang med arbeidet, og går alt etter planen, skal boken være klar for utgivelse i desember 2018.

Dag Hundstad er faglig veileder. Han har doktorgrad i historie, og har skrevet flere lokalhistoriske bøker. Kirsten Hemmer leser korrektur, og er veileder på skriving. Både Dag og Kirsten har tilknytning til øya. Bokgruppen består av Herbjørn Pedersen, Nina Bentsen, Svein Ø. Berge, Knut B. Knutsen, Rita T. Dyrstad, Evert Knutsen, Sigurd Aalvik og Carl Erik Kilander. De to førstnevnte er prosjektledere.

Bokgruppen ønsker fortsatt tips; historier og bilder, ikke minst morsomme historier vil «piffe» opp boken. Det er viktig at vi får med det viktigste som har foregått på Skjernøy i disse 100 år, og derfor ønsker vi respons fra Skjernøypostens lesere. Etter at boken er gått i trykken er det for sent å fortelle om hendelser/emner som er uteglemt.

Alle i gruppen kan kontaktes skriftlig eller muntlig innen 1. mars 2018, dersom det er emner som burde være med.

Bokgruppen

3 barnedåper i Skjernøy kapell søndag 30.april 2017

3 ungdommer fra øya døpte sine små denne søndagen. Eva Marie Jansvik var forrettende prest.

Elisabeth (Berge Jentoft) og Christian Homme døpte sin datter Amalie. Andreas er stolt storebror. De bor på Justnes i Kristiansand.

Jens Ørjan og Benedikte Dyrstad døpte sin sønn Max. Storebror Elander var i godt humør. De bor på Dyrstad.

Rebekka Syvertsen og Robert Vårdal døpte sin sønn Ludvik. De bor i Mandal.

Barneforeningens utlodning 26. april

Vi var en gjeng spente damer i forkant på hvordan utlodningen skulle bli. Dagen i forveien rigget vi til alle ting. Vi var solte over de flinke barna som har jobbet iherdig hele høsten og våren.

Det ble en vellykket kveld med masse besøk. Vi hadde bestemt at pengene skulle gå til en skole i India. Etter utlodningen og opprydningen, skulle vi telle hva vi fått inn. Summen ble på kr 23 300.

Lilli Ann Jensen

Bilder fra Åse Karin Aanensen

Lamming i Bergeneset

Våren er ei spesiell tid, også ytterst på Bergeneset. Alt våkner liksom til liv igjen etter en lang vinter. Fuglene kvitrer, blomstene titter igjen opp i fra jorda, og sist, men ikke minst, går både små og store og venter i spenning på at gården igjen skal fylles med små brekende nøster. 31.mars melder det første lammet sin ankomst. Et stort fint sauelam blir det på to år gamle Frøken Larsen. Matilde på 9.5, Malene på 8 og

Matias på 5 er allerede i gang med å finne navn til lammet. Det blir mye att og fram, men det ender tilslutt på Frida. Frida får masse kos den første tiden, for innerst inne ønsker de små at det også skal komme lam som de selv må flaske opp. Men hvis ikke det skjer, er det viktig å få et godt forhold til lamma slik at en allikevel kan ha noen som kommer løpende mot en når en roper for litt kos. Dagens går, og de neste lamma lar vente på seg, men 4. april skjer det igjen. Da er det Emma sin tur, før Hadja og så

Trine. Noen av lamma trenger litt ekstra oppmerksomhet og hjelp i begynnelsen, men alt i alt så ser det ut til at det går rette veien. Men så, 7. april er det Siv sin tur. På ett to tre, er hele 4 lam ute på null komma

niks. Den minste av dem er helt skakk i nakken. Den klarer etter hvert å komme seg opp på beina, men virrer bare rundt og rundt i en sirkel, før den faller sammen igjen. Vi gir den hjelp til å få i seg råmelk på flaske, men mor som også fikk jurbetennelse midt oppi det hele, støter lammet fra seg. De to største lamma trenger seg på og krangler om den ene spenen som fungerer. Det tredje lamma blir stående og breke mot oss tydelig sulten. Vi velger å også ta dette lammet fra sin mor, slik at hun skal kunne klare å gi melk til de to andre, og slik at de to minste også har selskap i hverandre. Ungene er helt i hundre. Da ble det kopplam i år også. Og så to sauelam da, gitt! Tidligere år har vi kun fått vær-lam som måtte flaskes opp, og det har selvfølgelig vært like trist hver høst. Men nå øyner de et håp om kanskje bestefar kan beholde begge to til høsten. Kanskje til og med lille Frida! De er i gang med navnevalg igjen, men denne gangen er det ikke så vanskelig. De har flere ganger hørt historien om kopplammet hu mor hadde som liten som hette Snøhvit, og de ønsker at den lille skakke også skal hete det. Etter hvert blir det Snøhvit og Solveig. Vi var den første tiden veldig bekymret for Snøhvit siden hun var så skakk og ikke klarte å fote seg ordentlig. Men hun hadde næringsvett, og med

all den kjærligheten som barna ga henne, kom hun seg dag for dag. Nakken rettet seg ut med masse deilig massasje, og hun løp minst like godt som si søster. Ungene tok rollen sin veldig alvorlig. De passet på at bestefar fikk blandet melkeflasker til dem, og de gjorde hovedjobben med å mate dem. De tok sin rolle så seriøst at det ikke holdt med å bare mate lamma. Den første tiden flyttet de mer eller mindre inn i fjøset. Det ble en kald og sur vår en periode, så det ble mye innetid på de små lamma. Men ungene gjorde det koselig inne i fjøset i stillet som de hadde fått til disposisjon med masse høy og ei lita kasse som de kunne kripe inn i om de ville det. Dessuten tok de med seg tegnesakene sine og dekorerte veggene med koselige tegninger og hilsninger til de små. Etter hvert som det ble litt mildere ute og lamma ble sterkere, tok ungene de med seg og lekte med dem ute, før de igjen førte dem tilbake til stillet for en deilig hvil. Og slik går dagene på Bergeneset. Vi har mye gøy å se fram til også denne sommeren.

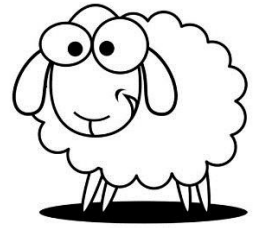

Snøhvit i Matildes armer.

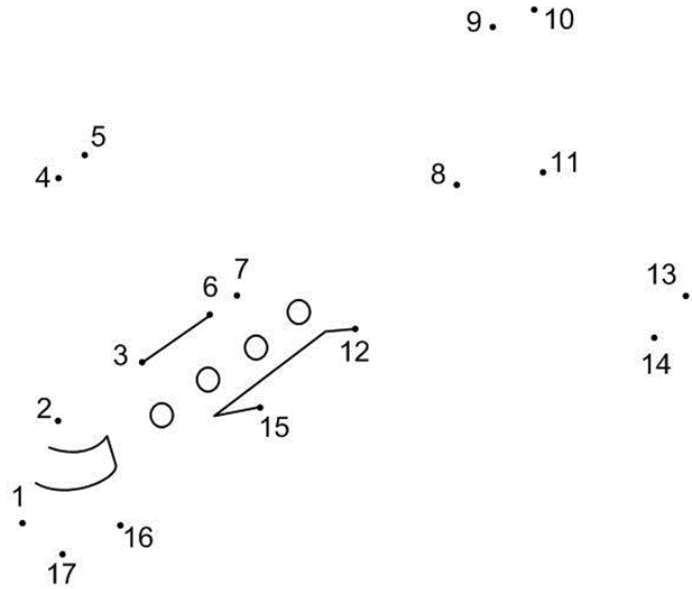
Åse Karin H. Ramsdal 12.05.2017

Lobbeliden

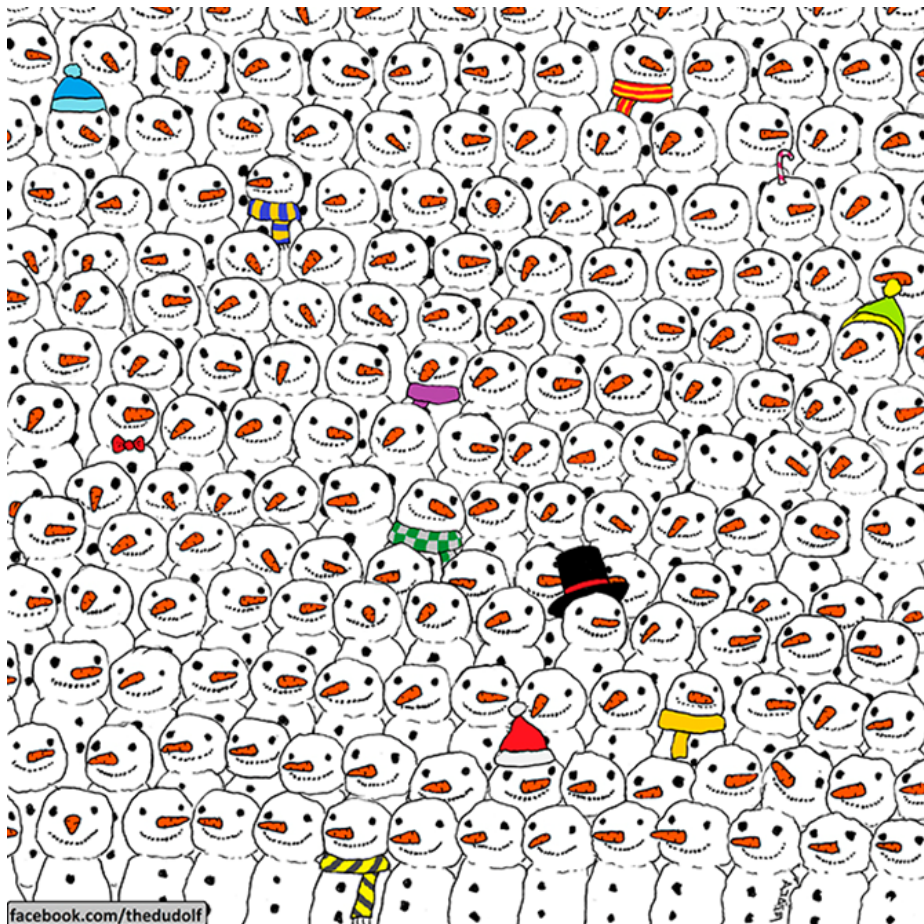
-Skjernøypostens egne barneside-

Tegn en linje mellom tallene fra 1-17 og se hva det blir!

FINN PANDAEN

Håkon Karlsen til minne

Håkon Karlsen døde 29. april, bare noen dager før han ville fylt 95 år. Med ham er en av Skjernøys krigsveteraner borte. Han var også den siste fra Skjernøy som hadde seilt under krigen. Han var født og oppvokst i Rosnes som nest yngst av 8 søsken. Han var 17 år gammel da han reiste til sjøs i 1939, og ble ute under hele krigen. I 1942 han tok utdanning som skytter i Canada på «Camp Norway», og seilte som skytter på flere handelsskip i konvoi. Siste del av krigen var han direkte med i krigsmarinen. Det gikk 6 år før han fikk se Skjernøy igjen. Etter krigen tok han styrmanns- og skipperskolen og seilte som styrmann, og sist som overstyrmann til han mønstret av for godt i 1962. Han fikk jobb som fyrassistent på Songvår fyr i Søgne, og var der til han fikk fast jobb på Ryvingen fyr. Der var han til han gikk av for alderen i 1989, de siste år som fyrvokter. Håkon var glad i Skjernøy, og da han giftet seg med Aslaug, som også var fra Skjernøy, i 1958, kjøpte de huset på Bårdsbekken i Rosnes hvor de bosatte seg. Etter hvert fikk de også to gutter; Fred Roger og Kai Steinar. Håkon var engasjert i mange ting. Han var formann i Skjernøy vel da broen til Skjernøy ble åpnet i 1964, og fikk ta imot alle innbudte gjester som veisjef, fylkesmann og ordfører. Han var også godt engasjert i kristent arbeid, og virksomheten i kapellet sto ham alltid nær. Han var alltid å se på møter og gudstjenester. Siste gang han var på gudstjeneste i kapellet var 2. påskedag i år.

Håkon var med i styret i ungdomsforeningen flere ganger, hvor jeg også var i sammen med ham. Håkon var også med i oppstarten av Skjernøyposten. Her gjorde han en fabelaktig innsats. Jeg tror jeg kan si at uten ham ville ikke Skjernøyposten eksistert. Han samlet kontakter og adresser over alt til utflyttet Skjernøyfolk og i Amerika. Det ble mange redaksjonsmøter ute på Ryvingen fyr når han var på vakt. Jeg fikk den gleden å være sammen med ham i Skjernøyposten i 28 år, da mente han at andre fikk overta jobben. Håkon var stillferdig; han pleide ikke å si så mye, men han hadde mange gode kommentarer om forskjellige ting, og han var veldig positiv, og kjent som en hardhaus som ikke ga opp med det første. Må nevne ett av de siste år på Ryvingen falt han og brakk lårhalsen i Skinnerglova. Da greide han ved hjelp av en plankebit å ta seg fram over stökk og stein til trappa som fører opp til fyret før han fikk hjelp. (Ja, slå den!) De siste år ble vegen ut til Bårdsbekken lang når benene begynte å svikte for dem begge, så de så ingen annen utvei enn å kjøpe seg leilighet i Mandal, hvor Aslaug nå bor. De siste 2 ½ årene har Håkon bodd på sykehjemmet i Mandal, men han var ofte å se på kapellet her på Skjernøy, og siste gang på helselagets formiddagstreff 25. april. Jeg er svært takknemlig for at jeg fikk lære Håkon å kjenne, han hadde mye å gi til andre. Jeg minnes stundene sammen med ham med glede.

Våre tanker går til Aslaug, Fred Roger og Kai Steinar med familier, og vi lyser fred over Håkons minne
Sigurd

Till minne av min kära kusin Anne-Reidun Lund

Jag vill skriva om min kära kusin Anne-Reidun som gick bort annandag jul 2015 i en ålder av 71 år.

Anne-Reidun var känd av många på Skjernøy. Hon och hennes man Harald hade hytte i Valvik nedanför Slottsborg och därav fick hytten namnet Slottet. De har tre barn, Björn-Helge, Karin-Irene, Laila-Karoline och så finns det sju härliga barnbarn och ett bonus barnbarn.

Anne-Reidun och jag kände oss som systrar och som systrar delade vi våra underbara minnen från somrarna på Norheim. Från det Anne-Reidun var ganska liten fick hon resa till bästemor Roberta om sommaren för att hjälpa henne med gården, men också som sällskap, för bästemor var nu ensam, alla barnen hade flyttat hemifrån.

Anne-Reiduns mor tante Karolina och hennes man Torbjörn bodde i Bygland, där hade de en liten campingplats. Om sommaren var det mycke arbete för dem och då passade det bra för familjen att Anne-Reidun var hos sin bästemor.

Det var mycket att göra på gården och Anne-Reidun fick arbeta – det var inte mycket tid för lek. När vi som vuxna pratade om hur hårt hon fick arbeta, var det inget som hon beklagade. Tvärtom så var hon mycket glad i bästemor, som kunde vara bestämd men också kärleksfull.

Det religiösa livet var alltid med i vardagen, varje morgon hade vi morgonandakt runt köksbordet innan vi skulle gå ut för att arbeta. Om onkel Johan hemma var det han som läste ur andakts boken och det var lite svårt för oss andra att förstå vad han läste eftersom han var döv. Men han ville läsa och då fick han göra det. Om kvällen var det aftonbön i stuen.

När tante Theo kom på besök från Amerika var det en fläkt från den stora världen som svepte runt på Norheim. Hon hade med sig fina kläder till oss alla och jag kan än idag förnimma doften av malmedel. Och så skulle vi fotograferas i haven bland rosorna eller på fjället där vi hade himmel och hav som bakgrund. Var än moster Theo skulle resa hade hon alltid med sig något, det kunde vara blommor, mat, ljus, servetter, ja, allt som kunde göra det festligt och vackert.

Jag minns när tante Theo kom till Sverige när jag var liten, det var fest. Hon förvandlade vårt enkla hem, hon putsade upp gamla koppar saker som glänste så vackert i köket, hon hittade ett bord på vinden som hon ställde i bäste stuen och gjorde sig väldigt bra där.

När min mor Solveig fyllde 70 år, kom hon och onkel Johan som då inte var så frisk. Med sig hade hon en stor kranse kake – hon visste att min mor skulle bli väldigt glad över den gåvan. Då på den tiden var det många byten med tåg och buss för att komma till Sverige men det hindrade henne inte.

Det finns så mycket att berätta om vad tante Theo gjorde för sina syskon och syskonbarn att det skulle fylla en bok.

Bästemor och tante Theos omsorg om andra präglade Anne-Reidun, hon fortsatte där de slutade. Hennes omtanke om de gamla på gamle hjemmet på Bygland är väl känt! De gamla skulle ha det bra – det skulle vara fint runt omkring dem. Genom hennes försorg kom de gamle ut på olika utflykter, de fick genom Anne-Reidun möta omsorg och kärlek.

När min mor fyllde 80 år kom Anne-Reidun och Harald på besök och med sig hade de en kransekaka! Det blev en festlig födelsedag som min mor pratade länge om.

Några år senare blev min mor sjuk och kom på sjukhus i Göteborg, och vi visste att hon inte hade så lång tid kvar att leva. Då tog Anne-Reidun flyget till Göteborg för att hälsa på henne en sista gång, och detta var dagarna mellan jul och nyår.

Jag är så innerligt tacksam för alla mina besök på Slottet. Där har vi upprepat gång på gång:

- Kommer du ihåg..... Vi har skrattat och gråtit och förundrat oss över dessa fantastiska människor som vi fick möta i vår barndom.

Anne-Reidun har lämnat så många goda minnen till oss alla som stod henne nära. Och så länge vi finns kommer hon att leva i våra tankar och minnen.

Kungälv den 1/5 2017

Marta Örnberg

Aasmund Winje til minne.

Aasmund var født i Trondheim 15/8 1937. Som 14 åring kom han til Ryvingen fyr. Far Winje hadde fått jobb der, og hele familien på fire flyttet med. Osmund ble etter hvert knyttet til Skjernøy. Han fikk selv jobb på Ryvingen, og i 1970 årene bygget han hus på Dyrstad. Her bodde han med sin familie og fikk etter hvert 5 barn. Han var aktiv i lokal politikk. For ca. 10 år siden solgte han sitt hus på Dyrstad og flyttet til Riga i Latvia. Osmund døde i Mandal 1.mai 2017. Vi lyser fred over hans minne.

Kransnedleggelse 8.mai

Som kanskje en del la merke til under kransnedleggelsen på 17.mai, var det allerede en krans på plass på krigsminnesmerket utenfor kapellet.

Den 8.mai var det kransnedleggelse på alle krigsminnesmerker i kommunen, i regi av Norske Reserveoffiserers Forening og Norges Veteranforbund, her representert ved Nils Frivoll og Thomas Fjell.

Evert Knutsen

Eksotisk blomstring i hagen - Paulownia Tomentosa

Japansk Keisertre blomstrer i hagen vår på Dyrstad. Historien begynner for omtrent 15 - 17 år siden. Det var da jeg fikk frøene av min søster Solveig. Hun hadde vært i Danmark hos en tante til mannen sin, og fikk en pose med frø med hjem. Vel, jeg fikk hele posen med meg og frøene ble sådd i små pletter i drivhuset.... SPIRTE gjorde de og ble fordelt rundt omkring. Min bror og svigerinne på Møre fikk ett, og mange av de plantet min mor på Rennes. Men de dua da far sprøyta de....Jeg visste ikke så mye om treet, annet enn at det kunne blomstre på bar kvist når det ble gammelt nok, og at det ikke tålte våre vintre. Så uti hvert år i hummerfiske har jeg pakket treet litt inn med fiberduk, noen grangreiner og brukt en strømpebukse til å binde fast, den er tøyelig og skader ikke. Men med årene er treet blitt for stort til å få pakket inn. Nå pakker jeg rundt stammen en meter opp og hatt på kukompost. Hvert år kommer det i mai med små spirer på grenene. Det blir til store hjerteformede blad som kjennes ut som mykt semsket skinn. Og hvis vi ikke har hatt en høststorm som har filleristet bladene, drøser de ned etter første frostnatt. Så har årene gått... Samme skjer, men høsten 2016 ble det annerledes enn før. Høsten var varm og mild, og mange rare knopper vokste på treet. Så ble det en melding og et par bilder sendt til en gartner ved navn BRAGDØ... hvor det fort kom svar: "Paulownia Tomentosa - jeg tenker knoppene skal blomstre til våren. Har ikke hatt blomster på våre. Veldig frodig - kan du sende bilde av hele treet.

WOW det var flott, gleder meg til våren, da må ta nytt bilde..” Så nå er våren her og det henger ennå igjen noen knopper. Fuglene har nok tatt noen. Noen er blåst av osv., men nå, 31. mai 2017 venter jeg på at de 3 første blomstene skal springe ut....

Åse Karin Aanensen

Krigsseiler REIMOTH PEDERSEN DYRSTAD forteller om da han ble torpedert i Nord-Atlanteren under krigen—i 1944.

Reimoth (også kalt Rei) var nr. 5 av syv brødre. Rei ble født på Dyrstad 1. oktober 1914. Foreldrene var Pauline og Christian Pedersen Dyrstad. Tre av deres sønner seilte ute under krigen. To kom hjem. Rei seilte første gang ut til sjøs i 1930.

Reimoth forteller her fra en av sine krigshistorier.

Det var i september 1944 i Nord Atlanteren. Jeg var 3dje maskinist på S/S «Fjordheim» av Haugesund. Vi var på vei fra Dublin-Irland lastet med kull for Halifax, Canada. Konvoiene ble samlet i sekstiden om kvelden. Ca. 150 skip. Vi seilte ut omkring syvtiden og ble eskortert av den engelske og kanadiske marine.

Kl.11.30 ble jeg purret, da jeg skulle på vakt kl.12.00 midnatt. Så kl. 11.35 smalt det!!! Jeg var ennå i køya mi. Jeg ble blåst opp under taket, og ble helt i svime. Alt glass lå i tusen biter. Torpedoen hadde truffet ca.10 meter aktenfor min lugar.

Som regel lå jeg fullt påkledd, men nå lå jeg kun i undertøyet, da vi ennå var så nære land og jeg trodde ikke noe kunne skje her. Jeg hoppet så inn i en kjeledress som hang nær lugardøren min, snappet opp lommeboka mi som lå på gulvet i sammen med knust glass og deler av salongbordet. Jeg sprang ut på dekket, og allerede da var akterdekket under vann. Jeg sprang opp på båtdekket og slo hodet i et av de store stagene som var blåst ned fra riggen og landet på båtdekket. Det var jo svarte natta! Jeg hoppet opp i en av livbåtene, og der var da allerede flere andre i båten. Vi kuttet trossene og fløt på store bølger. Dette var en svært vanskelig manøver, da skipet ennå var i fart. Vi var ca. 30 meter aktenfor skipet da kjelene eksploderte, og vi kunne ikke se himmelen for bare stål og biter av skuta.

Nå lå vi og dreiv i den iskalde Nord-Atlanteren. Plutselig hørte vi stemmer fra den andre livbåten som kapteinen var om bord på. Han ropte på meg og sa: «Du må komme om bord i min båt, maskinen vil ikke starte». Jeg fikk skiftet båt med store vanskeligheter da sjøen gikk grov. Fikk så motoren i gang. Vi tøffet rundt vrakrester og folk som lå i vannet. Vi visste jo ikke hvor mange vi hadde mistet. Siden hen viste det seg at tre menn var forsvunnet i havets dyp.

Plutselig fikk vi se en svær lyskaster som ble satt på oss, og vi så den høye baugen som stakk opp i mørket. Det så ut som om den skulle kjøre oss ned, men i høytaleren hørte vi at vi skulle bli plukket opp, som han også gjorde. Det var en kanadisk fregatt. Da vi kom om bord sa kapteinen på fregatten: «Hvordan i alle verden greide dere å komme bort fra skuta? Fra tiden da dere ble torpedert, tok det akkurat et og et halvt minutt fra det smalt til skuta gikk ned. Ja, dere må være flinke sjøfolk», føyde han til.

Ja, så er vi om bord på fregatten. 30 mann. Det var ikke mye plass til oss, så vi skulle bli transportert over til en engelsk passasjerbåt som hadde som jobb å ta opp sjøfolk fra båter som ble torpedert. Men neste dag fikk vi en fæl storm, så vi kunne ikke bli transportert over til passasjerbåten. Så vi ble om bord på fregatten i 3 dager. Så den 4. dagen var det i livbåtene igjen for å bli transportert over. Det ble et svært bal, da sjøen var høy og en kunne jo brette både armer og ben langs skutensiden. Men vi kom alle velberget om bord og alt gikk vel. Så nå er vi om bord i en «Limy» båt, som jeg kaller det, med dårlig kost. Ombord på fregatten hadde vi den beste mat som tenkes kan.

Så nå følger vi konvoien til Halifax. Der var aldri fred om bord, da de slapp dypvannsbomber til alle tider. Vi kom oss da endelig til Halifax, og derfra ble vi sendt til New York.

Vi hadde seilt med S/S «Fjordheim» mellom Canada og England. Lasten var TNT-bomber og granater fra Canada og kull-last tilbake fra England. Vi fikk senere høre at vi var blitt «sabotert» da vi hadde hvalliner om bord, for de norske hvalbåtene som lå i Halifax og ventet på linene.

Reimoth slo seg ned på Long Island New York etter krigen. Jobbet på en flyfabrikk. Giftet seg med Farestad jenta Ellinor, de fikk 3 gutter. Reimoth døde 4.11.1994.

Oddvar Jensen tilbake på tv-skjermen

Til høsten dukker Oddvar Jensen opp i nytt realityprogram. Denne gang skal han prøve seg på kjøkkenet sammen med andre kjendiser, blant annet Mia Gundersen. Programmet skal hete "kjendisrestauranten", hvor det handler om å lage mat og samarbeide på kjøkkenet. Rikskjendisen skal visstnok ha fått flere tilbud fra ulike tv-program. Nå gleder vi oss til å se han på skjermen igjen!

Fra bål til gapahuk

Ved skolehuset på Dyrstad står nå en flott ny gapahuk i skogholtet. Det er Steffen, Nikolai, Ole Henrik og Tom Inge Dyrstad som har planlagt og bygd. Steffen forteller at det hele begynte som en samling rundt et bål. Så kom regnet – og det ble tak. Så kom vinden – og det ble vegger. Og siden utartet det seg til å bli en ganske så innholdsrik gapahuk, med både benker, vask og en gammel vedkomfyr. Han forteller at den er bygd av 10 lerketrær som sto på plassen, så at "Annebu" er av lokalt materiale er det ingen tvil om.

Hobbyklubbens utlodning torsdag 4.mai 2017

Hobbyklubben har ca. hvert andre år en utlodning hvor alt det de «unge håpefulle» har produsert er gevinster. Som dere ser på bildene var det masse fine gevinster og det er utrolig hva de får til. Det var omtrent full sal når klokken slo 1800 og Eivind ønsket alle velkommen. Det ble loddsalg både på bok og vanlige lodd. Hovedkasserer, Eivind Syvertsen, kunne fortelle at det ble et netto resultat på 4.400,- (ble solgt lodd for 6.200,-) som de var godt fornøyd med.

Mot slutten av utlodningen kom et lite hjertesukk fra de to gjenværende lederne at det kunne vært fint om det hadde vært noen som kunne tenke seg å bidra som ledere. Birger har vært enestående i denne sammenheng. Etter det jeg får opplyst så har han vært med i 48(!) år, siden han var 7 år. De første årene nok mer som deltaker, men det må sies å være utrolig imponerende. Han har visstnok hatt ett års pause – mens han var i militæret! (Var tydeligvis ikke fritaksgrunn god nok.) Men all honnør til Birger for sin lange og gode gjerning.

Men har derfor en bønn til noen med litt praktisk innsikt: kunne noen tenke seg å bli med som hjelper på Hobbyklubben så meld din interesse til Eivind eller Birger. Det blir veldig sårbart med kun 2 hjelpere. Hobbyklubben er et fantastisk tilbud til alle som liker å drive med tresløyd. Dette året har det kun vært en jente og hun kunne godt tenke seg at det ble flere som var med på denne aktiviteten.

Ref.: Geir

BILDER FRA SVUNNEN TID

Ungdommer fra Skjernøy samlet i sin Tapioca club i 1969.

I «baren» Martin Berge. Samlet rundt bordet fra venstre med nakken til Tor Pedersen- Torvald Anton Abrahamsen-Else Berge-Aud Jacobsen-Grete Kristiansen- Ivar Kristiansen og Erling Jenssen med Spangereid lua.»Tapioca» holdt til i kjelleren på Farestad skolehus, nå Grendehuset.

Veien i Kirkevigsbakken delvis stengt da steiner har rast ut av underlaget, og på Sundsmyra er sementklossene som holder vegen skjøvet langt ut over veikanten. Hovedårsaken er at store anleggsmaskiner har kjørt for å komme seg til arbeidsted vest i Skjernøysund.

Skjernøy Vel har tatt saken med Mandal kommune. Kanskje kommunen må purres på?

Elg på viltkamera

Jeg har hatt et viltkamera sående ute en tid, og den 17.4. kom elgen ruslende forbi. Hodet er litt skjult bak et tre, så det er litt vanskelig å identifisere typen, men det ser ut som et mindre hundyr, sannsynligvis en ku på 1,5 år. Det har vært mye annet spennende å se, blant annet grevling, rev og flere rådyr.

Grevling må det være mange av, for det er svært mye merker etter dem i skogen. Den er et nattdyr, som sjelden er å se i dagslys.

Evert Knutsen

Telehiv ved Homsvika

Vi er endelig blitt kvitt «humpen» ved Homsvika!! I midten av mai startet jobben med å utbedre veien. Passasjen har vært lysregulert og noe smal, men hva gjorde vel det, når resultatet ble så bra? Etter en ukes tid var humpen vekk og veien asfaltert.

Søppelrydding

RS ung og fotballgruppa på Skjernøy stod for opprydding av Skiftensvika, Båtevika, Kirkevika og Stusøy.

Hederspris til Rita Tove Dyrstad

Mandals byselskaps hederspris ble utdelt til Ryvingens venner, med Rita Tove Dyrstad i spissen. Rita har lagt ned utallige arbeidstimer på Ryvingen. Hun er en ekte fyrvokterdatter som har et sterkt forhold til fyrstasjonen. I 2002 ble fyrstasjonen avbemannet og Rita tok tak for å danne en venneforening. Ryvingens venner har gjort en fantastisk jobb ute på fyret. Rita har også skrevet bok om Ryvingen, den ga hun ut i 2012, i samarbeid med fotograf Kai-Wilhelm Nessler.

En stor takk til Rita som har jobbet hardt for å bevare den lokale kystkulturen. Historiene er så viktige for så mange, både på Skjernøy og ellers i landet.

Rev på Dyrstad

Denne flotte reven stod og solte seg mens han spiste fuglefrø utenfor Ritas hus på Dyrstad. Han stod der lenge og var ikke særlig redd. Flott å se på, men kanskje ikke elsket av alle?

VI BLAR I ARKIVET

I mai 1980 skrivers det i Skjernøyposten følgende under – FISKEPRAT.

Den første makrellen er alt kommet i panna og rabarbra suppa mangler heller ikke på bordet. Kan noen tenke seg en bedre middag, Nam-nam. Det er et av de beste sommertegn her på Sørlandet, når det lukter stekt makrell over hele øya.

Georg Walvick, vår medarbeider, sier i en kommentar. Tror nå endelig ikke at drivgarnsfiske etter makrell er lett tjente penger. Det er et blodslit, sier han. En lenke på ca., 100 garn, tilsvarer omtrent veistrekningen rundt øya. Og alt dette skal hales om bord og hver eneste makrell plukkes av. Riktignok brukes kraftblokk, men mye må gjøres for hånd. Å sitte på baugen i flere timer i stampesjø og blåst, er så visst ingen fornøyelse, og når maneiden kommer i tillegg er det bare ikke moro. Når du har plukket av noen tusen makrell, da er fingrene nokså stive, for ikke å snakke om ryggen. Med mye fisk kan det bli middagstider, og senere enn det før alt er losset og folkene kan få seg litt søvn før de igjen stevner ut på havet til en ny natt med slit og kav. Tenk på det når makrellen surrer i panna, og spis denne havets delikatess med andakt.

Elektrikere fra Skjernøy i arbeid på passasjerskipet «Norway».

Da den nyombygde store passasjerbåten «Norway» var i Oslo trengte den mange arbeidsfolk for å bli helt ferdig til den skulle settes i ordinær cruise fart. Fra A/S Elektrisk i Mandal og Kr. Sand skulle de ha 12 elektrikere, og blant dem Sigurd Dyrstad og Svein Berge. Det var meningen at de skulle være med på turen over til New York, men da det ble vanskelig med lugarplass måtte de gå i land i Southampton i England. Det måtte sikkert ha vært en opplevelse å være med verdens største passasjerbåt, men nå ble de snytt for største delen av turen. Men de fikk da en ide om hvordan en slik koloss tar seg ut fra innsiden.

SMÅNYTT

TÅRNET PÅ RYVINGEN FYR VIL BLI STENGT I HELE SOMMER

Da Kystverket sør/øst høsten 2016 fjernet kvikksølvet som lå nede i foten på lyktehuset som driver lykta rundt, ble det mye kvikksølv damp. Og derfor har de valgt å stenge tårnet frem til høsten 2017. Dette av hensyn til sikkerheten. Men fyrstasjonen er åpen for folket, og alle er hjertelig velkommen til Ryvingen, enten som dagsturist eller overnattingsturist.

Niser

En søndag midt i mai ble det observert minst fire niser i vågskjeften. De sirklet rundt en god stund før de beveget seg videre gjennom Færøysundet. Det var et sjeldent syn så nærme land.

Bilde fra internett

Havsule

En veldig bedagelig havsule lå og solte seg i Færøysundet i mai. Den virket ikke til å være skadet, men lot seg frivillig bli klappet på.

Forblåst reie

Denne måka har valgt en forblåst og utsatt plass å ha reie, på en liten holme utenfor Færøy. Olaug Gesine Aanensen fortalte at reie var lagd av blått garn, tau og tang. Den ligger på 3 egg.

Gerd Jakobsen nevner til Skjernøyposten at det innimellom er 200 personer som går stien rundt Ystevåa i helger. Bilene står parkert i bakken fra Nedre Farestad og opp til Kniben, dette medfører selvfølgelig veldig redusert kjørebane for øvrig trafikk. Vi oppfordrer til å benytte p-plass v/kapellet.

Det er kommet badeflåte i Kjødna, den er finansiert av Skjernøy Vel, og ligger for anker godt klar av land, men nærmest «Valviksida». Dette synes for Skjernøyposten som en grei løsning da den ikke medfører besvær for noen, til og med måkene er fornøyd ved å ha en ny plass å lande/skite på. Så får vi håpe på en snarlig god badetemperatur for oss andre på to bein også.

Det var i vår to humanistiske konfirmanter fra øya i slutten av april, Pernille Holmegaard Christensen og Endre Haven Hægeland.

**Dere finner vedlagt giro for abonnement.
Prisen er uendret kr 150.**

Beløp er ikke påført giro, da en del lesere plusser på en slant.

Vårt arbeid er helt ulønnet og omfatter flere titalls timer per år.

Denne flokken med kortnebbgås fløy over Nordfjorden på vei nordvest-over lørdag 27.mai. Den hekker på Vest-Grønland, Island og Svalbard (Spitsbergen), mens den overvintrer på de De britiske øyer og fra Danmark til Belgia. Under trekket mellomander kortnebbgjessene i landbruksområdene i Nord-Trøndelag øst og nordøst for Trondheimsfjorden.

Våren i år har værmessig vært svært variert, med mye kulde og regn, men også med noen flotte dager innimellom.

Men vårtegnene har ikke uteblitt. Grågåsa som stadig blir mer tallrik, dukket opp allerede i februar som nevnt i forrige nummer. Og allerede 27.april var første kull med 4 unger på vannet i Nordfjorden, dagen etter neste kull med 10 unger. Her har det nok foregått et tyveri, da det er svært sjelden de har mer enn 6 unger. Bestanden øker, så snart er det like mange grågås på holmer og skjær som måker.

5.mai var gjøken på plass og samme dag låvesvalen. 10.mai ankom de første terner, litt etter ”rutetiden” og i svært begrenset antall.

Nå er sommeren like om hjørnet, og vi ønsker alle en riktig god sommer.
Evert Knutsen

